

Descobreixen a Mont-ral restes d'un dels darrers lleopards de les muntanyes de Prades

Els ossos tindrien una antiguitat de 24.000 anys

Les restes de lleopard, restaurades. | Josep Maria Vergès/IPHES

En una recent campanya d'excavacions que l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES-CERCA) (<http://www.iphes.cat/about-iphes>) ha dut a terme a la cova del Cudó (Mont-ral, Alt Camp) es van recuperar restes d'un lleopard (*Panthera pardus*), amb una antiguitat d'uns 24.000 anys. Es tracta d'un dels darrers exemplars d'aquests animals que habitaren les muntanyes de Prades, ja que sobre aquestes dates es produí l'extinció de l'os de les caveres i de la majoria dels grans carnívors que havien poblat la península ibèrica durant el plistocè, com els lleons o les hienes.

Concretament, s'han trobat un húmer i un radi en perfecte estat de conservació, pertanyents al mateix animal, i gairebé en connexió anatòmica, el que fa pensar que en properes campanyes apareixeran més restes que permetran anar completant l'esquelet. La cova del Cudó, on l'IPHES hi porta treballant des de l'any 2016, en el marc del projecte de recerca "Evolució paleoambiental i poblament prehistòric a les conques dels rius Francolí, Gaià, Siurana i rieres del Camp de Tarragona", conserva restes de les ocupacions d'humans anatòmicament moderns (*Homo sapiens*) més antigues del sud de Catalunya.

Entre els 31.000 i els 10.000 anys abans d'ara la cavitat fou utilitzada periòdicament com a refugi

pels grups de caçadors recol·lectors del paleolític superior. Les evidències localitzades fins ara indiquen que en cap moment es tractà d'un assentament estable, si no que s'hi portaren a terme estades puntuals, curtes, fins i tot d'una sola nit.

¿És probable que la cova fos utilitzada com a refugi on descansar i reparar les eines i els projectils malmesos durant el dia, per partides de caça que, procedents de la plana, on tindrien els campaments, s'endinsaven a la zona de muntanya a la recerca de preses?, comenta Josep Maria Vergès, investigador de l'IPHES, professor associat de la URV i director de l'excavació. ¿De fet, els ornaments personals recuperats, tots ells fabricats amb petxines i cargols marins, indiquen una forta vinculació d'aquests grups amb la zona costanera?, afegeix el mateix arqueòleg.

Els lleopards també utilitzaren la cova com a refugi, com ho demostra la presència de restes d'herbívors amb evidències d'haver estat consumits per un predador. ¿Ara per ara no sabem del cert si els humans tingueren res a veure en l'extinció d'aquests carnívors. De fet, les restes del lleopard de la cova del Cudó no mostren cap evidència de mort violenta, ni d'haver estat esquartrat o consumit pels humans, el que fa pensar en una mort natural mentre es trobava al seu cau?, comenta Josep Maria Vergès.

Sigui com sigui, el que és cert, és que uns pocs milers d'anys després de l'arribada de l'*Homo sapiens* a Europa occidental, la majoria dels grans predadors, que portaven centenars de milers d'anys competint amb els humans per la cacera, desaparegueren d'aquestes terres.